

ลาวเวียงพลับพลาไชย จังหวัดสุพรรณบุรี: พัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มชาติพันธุ์

Lao Viang Plubplachai, Suphanburi Province: The Development of the Ethnic Settlement

ปรารภณา แซ่อึ้ง

อาจารย์ประจำสาขาวิชาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงตำบลพลับพลาไชย จังหวัดสุพรรณบุรี เนื่องจากตำบลพลับพลาไชยมีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก แต่กลับไม่มีผู้ใดทราบประวัติศาสตร์การเข้ามาตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงกลุ่มนี้อย่างชัดเจน ผลจากการศึกษาพบว่าพัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงที่พลับพลาไชย เริ่มต้นตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี ลาวเวียงจากเวียงจันทน์ถูกกวาดต้อนเข้ามาในไทยและเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ที่เป็นตำบลพลับพลาไชยในปัจจุบัน ต่อมาในสมัยรัตนโกสินทร์ ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีการจัดส่งลาวเวียงเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่พลับพลาไชยอีกหลายครั้ง จนกระทั่งหลังรัชกาลของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมีลาวเวียงอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพิ่ม ทำให้ปัจจุบันพลับพลาไชยมีลาวเวียงตั้งถิ่นฐานอยู่เป็นจำนวนมาก

คำสำคัญ: ลาวเวียง, พัฒนาการการตั้งถิ่นฐาน, พลับพลาไชย

Abstract

The aim of this article was to explore the development of ethnic settlements of Lao Viang Plubplachai citizens in Suphanburi province. Even though, the majority of Lao Viang ethnic group has resided in Plubplachai district, there were no records proven the historical settlement of this ethnic group. The results of the research revealed that the development of the Lao Viang Plubplachai settlement had originated since Thonburi era. Lao Viang citizens in Viangchan had been driven out into Thailand. Since then, they have permanently settled in the Plubplachai areas. In Rattanakosin era, under the reign of King Rama III, the settlements of this Lao Viang ethnic group had been revealed for several times. Later on, after the reign of King Rama V, there were a large number of Lao Viang ethnic group settlements. As a result, nowadays the whole of Plubplachai district is full of the great amount of Lao Viang citizens.

Keywords: Lao Viang, the development of ethnic settlements, Plubplachai

บทนำ

จังหวัดสุพรรณบุรี ประกอบด้วยกลุ่มชนหลากหลายชาติพันธุ์ตั้งถิ่นฐานอยู่ร่วมปะปนกับคนไทย กลุ่มชนเหล่านั้นประกอบด้วย มอญ กะเหรี่ยง ละว้า ลาวโซ่ง ลาวพวน ลาวครั่ง และลาวเวียง ลาวเวียงนับเป็นประชากรกลุ่มใหญ่ในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าการตั้งถิ่นฐานกระจายอยู่ในหลายอำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภอด่านช้าง และอำเภออู่ทอง โดยเฉพาะที่อำเภออู่ทองมี ลาวเวียงตั้งถิ่นฐานอยู่หนาแน่นที่สุด ซึ่งพบการตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงกลุ่มใหญ่กระจายอยู่ใน ๓ ตำบลของอำเภออู่ทอง คือ ตำบลบ้านไช้ ตำบลดอนคา และตำบลพลับพลาไชย

พัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงจังหวัดสุพรรณบุรี

ลาวเวียงที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นลาวเวียงที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรี ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ปรากฏการกวาดต้อนลาวเวียงเข้ามาตั้งถิ่นฐานในจังหวัดสุพรรณบุรีอีกหลายครั้ง จนทำให้ลาวเวียงกลายเป็นกลุ่มชาติพันธุ์กลุ่มใหญ่ในจังหวัดสุพรรณบุรี

การตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงจังหวัดสุพรรณบุรีสมัยกรุงธนบุรี

เมื่อสมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงจัดอิทธิพลของพม่าและสถาปนากรุงธนบุรีขึ้นเป็นราชธานีใน พ.ศ. ๒๓๑๐ พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะนำเวียงจันทน์ซึ่งในขณะนั้นตกอยู่ภายใต้การปกครองของพม่ามาเป็นเมืองขึ้นของไทย สาเหตุนั้นมาจากปัจจัยสำคัญ ๓ ประการซึ่งเป็นแรงผลักดันให้กรุงธนบุรีต้องส่งกองทัพไปตีเวียงจันทน์ ในที่สุด กล่าวคือ ๑) ไทยต้องการใช้เวียงจันทน์เป็นแหล่งสนับสนุนปัจจัยทางยุทธศาสตร์ในการทำสงครามกับพม่า ๒) ไทยเกรงเวียงจันทน์จะไปเข้ากับพม่า และ ๓) กรณีกบฏพระวอพระตา

สมเด็จพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกและเจ้าพระยาสุรสีห์คุมกำลังไปตีเวียงจันทน์ในปลาย พ.ศ. ๒๓๒๑ และสามารถยึดเวียงจันทน์ได้สำเร็จในวันจันทร์ เดือน ๑๐ แรม ๓ ค่ำ ปีกุน พ.ศ. ๒๓๒๒ (สิลา วีระวงส์, ๒๕๓๙, หน้า ๑๕๑) หลังจากนั้นกองทัพกรุงธนบุรีได้กวาดต้อนลาวเวียงจำนวนมากเข้ามาในไทย แล้วส่งไปตั้งถิ่นฐานรวมกันไว้ที่เมืองสระบุรี ลพบุรี นครนายก และฉะเชิงเทรา สมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกและเจ้าพระยาสุรสีห์ได้ทรงบันทึกเรื่องราวการส่งลาวเวียงเข้าไปตั้งถิ่นฐานตามเมืองต่าง ๆ ความว่า

... พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก เมื่อยังดำรงพระยศ

เป็นสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึก เสด็จเป็นจอมพล

ขึ้นไปครั้งนั้นตีได้เมืองเวียงจันทน์และหัวเมืองขึ้น

มาเป็นของไทย พระเจ้าเวียงจันทน์บุญสารหนีไปได้แต่ตัว

พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกทรงเชิญพระแก้วมรกต

พระบาง และกวาดต้อนผู้คนชาวเมืองเวียงจันทน์มาเป็นอันมาก

ให้พวกชาวเวียงจันทน์มาตั้งภูมิลำเนาอยู่ตามหัวเมืองชั้นใน¹

ที่ถูกพม่ากวาดต้อนเอาราษฎรไปเสียจนร้างอยู่คือ เมืองลพบุรี

เมืองสระบุรี เมืองนครนายก และเมืองฉะเชิงเทรา เป็นต้น...

(สมเด็จพระเจ้าฟ้า กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ และสมเด็จพระยามหากษัตริย์ศึกและเจ้าพระยาสุรสีห์,

๒๕๐๕, หน้า ๒๔๕)

สันนิษฐานว่าการจัดส่งลาวเวียงไปตั้งถิ่นฐานตามเมืองต่างๆ ในครั้งนี้ สุพรรณบุรีน่าจะเป็นเมืองหนึ่งที่มีการส่งลาวเวียงให้เข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ด้วย ทั้งนี้ข้อสันนิษฐานดังกล่าวมีความสอดคล้องกับคำบอกเล่าของชาวบ้านที่ว่า “บรรพบุรุษได้เข้ามาอยู่ที่สุพรรณบุรีตั้งแต่สมัยพระเจ้าตาก” (สมพร หงษ์เวียงจันทน์, สัมภาษณ์, ๑ มกราคม ๒๕๕๘)

การตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงจังหวัดสุพรรณบุรีสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ได้มีการกวาดต้อนลาวเวียงจากเวียงจันทน์จำนวนมากเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่สุพรรณบุรีในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งในรัชกาลนี้ปรากฏหลักฐานการจัดส่งลาวเวียงเข้ามาที่สุพรรณบุรีหลายครั้งด้วยกัน

การตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงจังหวัดสุพรรณบุรีสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว

การส่งลาวเวียงจำนวนมากเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่สุพรรณบุรีในรัชสมัยนี้มีสาเหตุมาจากประเด็นความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกรุงเทพฯ กับเวียงจันทน์อันเนื่องมาจากการกบฏของเจ้าอนุวงศ์เจ้าเมืองเวียงจันทน์ใน พ.ศ. ๒๓๖๙ เป็นสำคัญ พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงส่งกองทัพไปปราบกบฏในครั้งนี้ พร้อมกับมีพระราชประสงค์ให้ทำลาย

¹ หัวเมืองชั้นในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นประกอบด้วยเมืองบัวชุม ไชยบาดาน ระยอง ชล สมุทรสาคร สมุทรปราการ บางละมุง กุย ปราม นนทบุรี ชัยนาท อุทัยธานี มะโนรม สรรค์บุรี สิงค์บุรี อินทบุรี พนมบุรี ลพบุรี สุพรรณบุรี ศรีสวัสดิ์ ไทรโยค ฉะเชิงเทรา นครชัยศรี ราชบุรี วิเศษไชยชาญ เพชรบุรี สมุทรสงคราม ประจิมบุรี นครนายก และสระบุรี (กฎหมายตราสามดวง, ๒๕๒๑, หน้า ๖๖๑)

เวียงจันทน์ให้สิ้น และกวาดต้อนคนจากเวียงจันทน์ลงมาให้หมดเพราะไม่ต้องการให้เวียงจันทน์ตั้งเป็นบ้านเมืองได้อีกต่อไป (เจ้าพระยาบดินทร เดชา, ๒๕๑๔, หน้า ๙๗๘-๙๗๙) เนื่องจากทรงแค้นเคืองเจ้าอนุวงศ์ที่คิดทรยศต่อไทย

รูปภาพที่ ๑ หอพระแก้วที่เต็มไปด้วยต้นไม้ปกคลุม ฝีมือการวาดของคณะนักสำรวจฯ ชาวฝรั่งเศส สะท้อนให้เห็นถึงสภาพกร้างของเมืองเวียงจันทน์อันเกิดจากการปราบกบฏเจ้าอนุวงศ์ที่ยังคงปรากฏอยู่มาจนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (ภาพจาก A Pictorial Journey On The Old Mekong, Cambodia, Laos and Yunnan)

หลังการปราบกบฏเจ้าอนุวงศ์ปรากฏว่ามีการกวาดต้อนลาวเวียงจันทน์จำนวนมากและส่งเข้ามาตั้งถิ่นฐานในสุพรรณบุรีถึง ๓ ครั้งด้วยกัน คือ ใน พ.ศ. ๒๓๗๐ สมเด็จพระเจ้ากรุงรัตนโกสินทร์ได้กราบบังคมทูลว่าจะนำฉกรรจ์^๒ เมืองเวียงจันทน์ลงไปถวายประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน (หอสมุดแห่งชาติ, จ.ศ.๑๑๘๗, เลขที่ ๕, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓) และกองทัพจากหัวเมืองล้านนายังได้ทูลอาสาจะกวาดต้อนครัวเมืองเวียงจันทน์ลงไปถวายให้ได้ ๕๐,๐๐๐ คน (หอสมุดแห่งชาติ, จ.ศ.๑๑๘๗, เลขที่ ๕, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓) ลาวเวียงเหล่านี้ถูกแบ่งให้อยู่เป็นประชากรของเวียงจันทน์บ้างพอสมควร ส่วนที่เหลือถูกส่งมากรุงเทพฯ (เจ้าพระยาทิพากรวงศ์, ๒๕๐๔, หน้า ๗๔) พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวรับสั่งให้ กรมหมื่นรักษาราชสว่สส่งลาวเวียงทั้งหลายไปอยู่กับพวกพ่อค้าที่ได้เข้ามาตั้งถิ่นฐานตั้งแต่เมื่อครั้งกรุงธนบุรี อาทิ เมืองนครนายก ฉะเชิงเทรา สระบุรี เมืองพรหม และเมืองสุพรรณบุรี

ใน พ.ศ.๒๓๗๑ ได้มีการกวาดต้อนลาวเวียงเข้ามารวมกันไว้ที่เมืองพันพร้าว (ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอ ศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย) เพื่อเตรียมส่งลงมากรุงเทพฯ (เจ้าพระยาทิพากรวงศ์, ๒๕๐๔, หน้า ๘๘) หลังจากนั้นจึงค่อยส่งให้แยกย้ายกันไปตั้งถิ่นฐานตามเมืองต่าง ๆ ที่มีลาวเวียงตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนแล้ว รวมทั้งเมืองสุพรรณบุรี และใน พ.ศ. ๒๓๗๓ พระยามาหาอำมาตย์ให้ข้าราชการคุมครัวลาวลงมากรุงเทพฯ ครัวลาวครั้งนี้มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ ๑๖,๐๐๐ คน (หอสมุดแห่งชาติ, จ.ศ.๑๑๘๒, เลขที่ ๒๑, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓) ซึ่งมาจากหลายเมืองด้วยกัน รวมทั้งลาวเวียงจากเมืองเวียงจันทน์ เมื่อส่งมาแล้วโปรดให้ไปตั้งถิ่นฐานรวมอยู่กับพวกที่เข้ามาเมื่อคราวก่อน

การที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ลาวเวียงที่ถูกกวาดต้อนมาใหม่ไปตั้งถิ่นฐานรวมอยู่กับลาวเวียงที่ถูกกวาดต้อนมาก่อนหน้านี้ เพราะทรงคำนึงถึงจิตใจของลาวเวียงที่พลัดบ้านเมืองมา หากให้ไปอยู่ร่วมกับกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันน่าจะสร้างความอบอุ่นใจได้ดีกว่า อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อการปกครอง ซึ่งรัฐจะสามารถควบคุมดูแลลาวเวียงเหล่านี้ได้สะดวกยิ่งขึ้น

² ฉกรรจ์ หมายถึง คนหนุ่มสาว

ลาวเวียงที่ถูกส่งเข้ามาตั้งถิ่นฐานในสุพรรณบุรีสันนิษฐานว่าน่าจะมีจำนวนมากพอควร เนื่องจากหลายตอนของนิราศเมืองสุพรรณที่สุนทรภู่ได้แต่งไว้เมื่อครั้งออกเดินทางไปเมืองสุพรรณบุรีเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๙ ได้กล่าวถึงการพบเจอกลุ่มชาติพันธุ์ลาวในหลายท้องที่ของสุพรรณบุรีไว้ ดังนี้

... บ้านตั้งฝั่งน้ำที่	กระฎือทอง
ลาวอยู่รู้เสียงสนอง	เหน่อซ้ำ
ปลูกผักหักพินตอง	ตามเถื่อน เพื่อนแฮ
หูกเขาเหมาะแต่หน้า	แน่งน้องกลอยใจ ...

(สุนทรภู่, ๒๕๑๘, หน้า ๔๖)

... ย่านชื่อชื่อว่าบ้าน	ย่านยาว
เห็นแต่ชุมชนลาว	ล่อนโล้ง
ลากอวนส่วนหนุ่มสาว	เสียงแซ่ แม่เอย
เฒ่าแก่แลโล้งโต้ง	ต่างหล่อนท่อนอาย ...

(สุนทรภู่, ๒๕๑๘, หน้า ๕๕)

... ย่านยาวลาวตั้งกลาด	หาดทราย
แลผ่าปลาแสงสวย	แหะท้อง
ย่างไฟใส่ขำราย	เรียงนั่ง สะพรั่งเอย
พวกหนุ่มชุ่มเรือร้อง	เจยระน้อลื้อสาว ...

(สุนทรภู่, ๒๕๑๘, หน้า ๕๗)

ลาวเวียงที่ตั้งถิ่นฐานในสุพรรณบุรีมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ดังปรากฏหลักฐานว่าชาวลาวเหล่านี้มีหน้าที่ส่งส่วยน้ำรักร (ใช้ในการลงรักปิดทอง) ส่วยกระวาน ส่วยตีบูก และส่วยเร็ว ให้แก่หลวง (หอสมุดแห่งชาติ, จ.ศ.๑๒๐๘, เลขที่ ๑๑๒, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓) กระวาน ตีบูก และเร็ว เป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้มหาศาลแก่ไทย ส่วนน้ำรักรนอกจากจะเป็นสินค้าส่งออกแล้ว ยังใช้ประโยชน์ในการทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาด้วย เนื่องจากในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวมีการปฏิสังขรณ์วัดมากถึง ๖๐ วัด จึงต้องใช้เงินจำนวนมากในการนี้ แหล่งส่งส่วยน้ำรักรที่สำคัญแหล่งหนึ่งคือเมืองสุพรรณบุรีซึ่งมีเลกลาวเป็นผู้ทำส่วยประเภทนี้ส่งแก่รัฐ (หอสมุดแห่งชาติ, จ.ศ.๑๒๐๘, เลขที่ ๑๑๒, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓)

พัฒนาการการตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงพลับพลาไชย

พลับพลาไชยเป็นตำบลหนึ่งอยู่ทางทิศเหนือของอำเภ่อู่ทอง จังหวัดสุพรรณบุรี แยกออกมาจากตำบลบ้านช้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๖ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงนำกองเสือป่ามาตั้งค่ายสร้างพลับพลาประทับแรมที่นี่ จึงกลายเป็นที่มาของชื่อตำบล พลับพลาไชยประกอบด้วย ๑๔ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ ๑ บ้านหนองตาลัย หมู่ ๒ บ้านขาม หมู่ ๓ บ้านช้าง หมู่ ๔ บ้านหนองโคก หมู่ ๕ บ้านเขาทอก หมู่ ๖ บ้านพลับพลาไชย หมู่ ๗ บ้านหนองกุฎี หมู่ ๘ บ้านขามใต้ หมู่ ๙ บ้านหนองงูเหลือม หมู่ ๑๐ บ้านลูกแก หมู่ ๑๑ บ้านหนองกร้อ หมู่ ๑๒ บ้านชายคลอง หมู่ ๑๓ บ้านเขาวงศ์ และหมู่ ๑๔ บ้านขุนบุญมา ปัจจุบันตำบลพลับพลาไชยมีประชากรทั้งสิ้นราว ๑๒,๐๐๐ คน เป็นชาวลาวเวียงกว่า ๖๐ % ของประชากรทั้งหมด (องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย, ๒๕๕๗) โดยลาวเวียงที่พลับพลาไชยจะตั้งถิ่นฐานอยู่หนาแน่นที่บ้านขาม และบ้านขามใต้

การตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงพลับพลาไชยสมัยกรุงธนบุรี

ลาวเวียงที่ตำบลพลับพลาไชยเข้ามาตั้งถิ่นฐานครั้งแรกตั้งแต่สมัยธนบุรี โดยมีขุนอินและขุนบุญมาเป็น ผู้นำเข้ามา เนื่องจากเห็นว่าบริเวณดังกล่าวมีลักษณะภูมิประเทศคล้ายคลึงกับถิ่นฐานเดิมของพวกเขาที่เวียงจันทน์ คือ เป็นที่ราบสลับกับภูเขา มีแหล่งน้ำธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การทำการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพที่ลาวเวียงมีความถนัด จึงตัดสินใจตั้งถิ่นฐานทำมาหากินอยู่ในพื้นที่ที่เป็นตำแหน่งที่ตั้งของบ้านขาม และบ้านขามใต้ปัจจุบัน

รูปภาพที่ ๒ ศาลตาขุนอิน ตั้งอยู่ระหว่างบ้านขามและบ้านขามใต้ ชาวบ้านตั้งสร้างขึ้น เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ขุนอินบรรพบุรุษที่นำลาวเวียงเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่ปลับปลาไชย

การตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงปลับปลาไชยสมัยรัตนโกสินทร์

หลังการกบฏของเจ้าอนุวงศ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ลาวเวียงจำนวนมากถูกกวาดต้อนเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่เมืองสุพรรณบุรีหลายครั้งด้วยกัน การจัดส่งลาวเวียงเข้ามาตั้งถิ่นฐานที่เมืองสุพรรณบุรีเป็นไปตามนโยบายของรัฐที่ต้องการให้ลาวเชื้อสายเดียวกันตั้งบ้านเรือนอยู่รวมกันกับลาวที่ถูกกวาดต้อนเข้ามาก่อนหน้านี้ ด้วยเหตุนี้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ปลับปลาไชยจึงมีลาวเวียงเข้ามาตั้งถิ่นฐานเพิ่มมากขึ้น

ต่อมามีกลุ่มลาวเวียงจากอำเภอเมืองสุพรรณบุรีอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในตำบลปลับปลาไชยเนื่องจากต้องการหลีกเลี่ยงการกระทบกระทั่งกับกลุ่มชาติพันธุ์เขมรในเขตอำเภอเมือง (สมทรง บุรุษพัฒน์, ๒๕๕๔, หน้า ๒๖๑) การอพยพเข้ามาดังกล่าวจะเกิดขึ้นในปีใดไม่ทราบแน่ชัด อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตามนโยบายการควบคุมกำลังคนตามระบบไพร่ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น การย้ายถิ่นฐานของไพร่ตามอำเภอใจเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก ยิ่งไปกว่านั้นลาวเวียงที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในเมืองสุพรรณบุรีมีฐานะเป็นเลกลาวกองส่วยมีหน้าที่ทำส่วยส่งให้แก่รัฐ ชาวลาวเหล่านี้จะถูกควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิดจากมุลนายทั้งไทยและลาว ฉะนั้นการย้ายถิ่นจึงเป็นเรื่องยากยิ่งขึ้นไปอีก ด้วยเหตุนี้จึงสันนิษฐานว่าการย้ายถิ่นของลาวเวียงจากตัวเมืองสุพรรณบุรีเข้ามาตั้งถิ่นฐานในตำบลปลับปลาไชยน่าจะเกิดขึ้นภายหลังจากมีการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวใน พ.ศ. ๒๔๒๐ เป็นต้นมา

บทสรุป

ลาวเวียงตำบลปลับปลาไชยมีพัฒนาการการตั้งถิ่นฐานแบ่งออกเป็น ๓ ระยะด้วยกัน **ระยะแรก**สมัยกรุงธนบุรี **ระยะที่สอง**สมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งการเข้ามาตั้งถิ่นฐานทั้งสองระยะนี้ล้วนมีสาเหตุมาจากความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างไทยกับเวียงจันทน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากเหตุการณ์การกบฏของเจ้าอนุวงศ์ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ส่งผลให้มีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงเข้ามาตั้งถิ่นฐานในปลับปลาไชยเพิ่มมากขึ้น **ระยะที่สาม**ภายหลังการเลิกไพร่ นับตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเป็นต้นมา จากการเข้ามาตั้งถิ่นฐานของลาวเวียงทั้ง ๓ ระยะ ส่งผลให้มีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวเวียงตั้งถิ่นฐานอยู่ในตำบลปลับปลาไชยอย่างหนาแน่นมาจนกระทั่งทุกวันนี้

เอกสารอ้างอิง

กฎหมายตราสามดวง. (๒๕๒๑). กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร.

ทิพากรวงศ์, เจ้าพระยา. (๒๕๐๔). *พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๓ เล่ม ๑*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.

_____. (๒๕๐๔). *พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๓ เล่ม ๒*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.

นริศรานุกัตติวงศ์, สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ เจ้าฟ้ากรมพระยา และสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ. (๒๕๐๕). *สาส์นสมเด็จเล่ม ๖*. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

- บดินทรเดชา, เจ้าพระยา. (๒๕๑๔). *อานามสยามยุทธ เล่ม ๑-๒*. กรุงเทพฯ: แพร่วิทยา.
- บัญชีจำนวนคร่าวซึ่งมาแต่เมืองหลวงพระบาง. (หนังสือสมุดไทยดำ). (จ.ศ.๑๑๙๒). เส้นขาว. หอสมุดแห่งชาติ. เลขที่ ๒๑, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓.
- บุญรอด แก้วกัณหา. (๒๕๑๘). *การเก็บส่วยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น(พ.ศ.๒๓๒๕-๒๔๑๑)*. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาประวัติศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พระราชสาส์นตอบของกรมพระราชวังบวรฯกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว. (หนังสือสมุดไทยดำ). (จ.ศ.๑๑๘๗). เส้นขาว. หอสมุดแห่งชาติ. เลขที่ ๕, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓.
- สมทรง บุรุษพัฒน์ และคณะ. (๒๕๕๔). *การใช้ภาษาและทัศนคติต่อภาษาและการท่องเที่ยวเชิงชาติพันธุ์ของกลุ่มชาติพันธุ์ในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย*. นครปฐม : สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สมพร หงษ์เวียงจันทร์. (๒๕๕๘, ๑ มกราคม). สัมภาษณ์.
- สารตราเจ้าพระยาจักรีถึงเมืองสุพรรณเรื่องนายกองส่วยน้ำรั้งเมืองราชบุรีจะมาทำน้ำรั้งที่เมืองสุพรรณบุรี. (หนังสือสมุดไทยดำ). (จ.ศ. ๑๒๐๘). เส้นขาว. หอสมุดแห่งชาติ.เลขที่ ๑๑๒, หมวดจดหมายเหตุ กท.ร.๓.
- ลีลา วีระวงส์. (๒๕๓๙). *ประวัติศาสตร์ลาว* (สมหมาย เปรมจิตต์, แปล). (พิมพ์ครั้งที่ ๒). กรุงเทพฯ: มติชน.
- สุนทรภู. (๒๕๑๘). *นิราศเมืองสุพรรณ*. พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- องค์การบริหารส่วนตำบลพลับพลาไชย. (๒๕๕๗). *ข้อมูลพื้นฐานตำบลพลับพลาไชย*. วันที่ค้นข้อมูล ๙ มกราคม ๒๕๕๘, เข้าถึงได้จาก www.plubplachai.go.th/event.php
- เอกวิทย์ ชาวสวน. (๒๕๕๘, ๑-๙ มกราคม). สัมภาษณ์.
- Delaporte, L., & Garnier, F. (2006). *A Pictorial Journey on The Old Mekong Cambodia, Laos and Yunnan*. Bangkok: White Lotus Press.